FARMAKOLOGIA · RATOWNICTWO MEDYCZNE

DROTAWERYNA

Drotaverini hydrochloridum (No-Spa) — rozkurcz mięśni gładkich

Rafał Wołoch · ratownictwo medyczne, semestr 4

01 · CHARAKTERYSTYKA

Czym jest drotaweryna

Lek rozkurczowy, który działa bezpośrednio na mięsień gładki — bez działania cholinolitycznego.

Zmniejsza ból kolkowy, rozluźniając skurczony przewód żółciowy, moczowód czy jelito.

GRUPA

Spazmolityk muskulotropowy

BUDOWA

Pochodna izochinoliny (jak papaweryna)

POSTAĆ W ZRM

Amp. 40 mg / 2 ml (20 mg/ml)

DROGI PODANIA

iv powoli, im

02 · MECHANIZM DZIAŁANIA

Więcej cAMP — mniej skurczu

Krok 1

Hamuje PDE4

Enzym rozkładający cAMP w komórce mięśnia gładkiego

Krok 2

Rośnie cAMP

Unieczynnia kinazę lekkich łańcuchów miozyny

Efekt

Rozkurcz

Dróg żółciowych, moczowych i przewodu pokarmowego

Drotaweryna — muskulotropowo

Działa w samej komórce mięśnia

Hioscyna — neurotropowo

Blokuje receptory M — efekty cholinolityczne

03 · FARMAKOKINETYKA

Szybko po iv, wolniej po im

minuty
Początek działania po podaniu iv

~95%
Wiązanie z białkami osocza

8–10 h
Okres półtrwania (orientacyjnie)

wątroba
Metabolizm; wydalanie z moczem i żółcią

Dla ZRM: przy silnym bólu kolkowym wybieramy drogę dożylną — działa szybciej, ale wymaga powolnego podania u leżącego pacjenta.

04 · WSKAZANIA W ZRM

Ból kolkowy i stany skurczowe

Kolka nerkowa
Skurcz moczowodu przy kamicy — razem z lekiem przeciwbólowym

Kolka żółciowa
Skurcz dróg żółciowych, kamica pęcherzyka

Skurcze jelit
Bóle kurczowe przewodu pokarmowego, np. zespół jelita drażliwego

Bolesne miesiączkowanie
Skurcze mięśnia macicy — po wykluczeniu ciąży

Drotaweryna nie jest lekiem przeciwbólowym — w silnym bólu łącz ją z analgezją wg procedury.

05 · DAWKOWANIE I PODANIE

40–80 mg iv powoli lub im

KOLKA — DOROŚLI

40–80 mg

1–2 ampułki iv powoli

MAKSYMALNIE

240 mg

Na dobę, w 1–3 dawkach

DZIECI

—

Postać iniekcyjna nie jest zalecana (brak danych)

Podanie iv: powoli, u pacjenta w pozycji leżącej — szybkie wstrzyknięcie grozi spadkiem ciśnienia i zapaścią.

06 · PUŁAPKI

Zanim nazwiesz to „kolką”

Zawał ściany dolnej
Ból w nadbrzuszu, nudności — zrób EKG 12-odprowadzeniowe

Tętniak aorty brzusznej
Ból brzucha lub lędźwi u starszego, tętniący guz, wstrząs

Ciąża pozamaciczna
Kobieta w wieku rozrodczym z bólem podbrzusza

Ostry brzuch
Objawy otrzewnowe, niedrożność, krwawienie

Spazmolityk łagodzi ból, ale nie leczy przyczyny — oceń i udokumentuj stan przed podaniem.

07 · DZIAŁANIA NIEPOŻĄDANE

Uważaj na ciśnienie i siarczyny

Krążenie

- Spadek ciśnienia, zapaść przy szybkim iv
- Kołatanie serca, tachykardia
- Zawroty i bóle głowy

Inne

- Reakcje alergiczne, rzadko wstrząs
- Skurcz oskrzeli u astmatyków — siarczyny w ampułce
- Nudności, zaparcia
- Odczyn w miejscu wstrzyknięcia

Ampułki zawierają **pirosiarczyn sodu** — zapytaj o uczulenie na siarczyny i astmę.

Zapytaj o serce, wątrobę i leki

Przeciwwskazania

- Nadwrażliwość na drotawerynę lub siarczyny
- Ciężka niewydolność wątroby lub nerek
- Ciężka niewydolność serca, blok AV II/III°
- Niskie ciśnienie, wstrząs
- Ciąża i karmienie — ostrożnie

Interakcje

- **Lewodopa** → słabsze działanie, nasilenie drżenia i sztywności
- **Inne spazmolityki, papaweryna** → silniejszy rozkurcz
- **Leki obniżające ciśnienie** → głębsza hipotensja

Ratownik medyczny podaje drotawerynę samodzielnie.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 22 czerwca 2023 r. — załącznik nr 1 (medyczne czynności ratunkowe wykonywane samodzielnie).

Przed

RR, EKG przy bólu w nadbrzuszu, badanie brzucha

W trakcie

Pacjent leży, wolne podanie, kontrola RR

Dokumentuj

Ocena bólu przed i po, dawka, godzina

PODSUMOWANIE

Pięć rzeczy do zapamiętania

PDE4 → cAMP	Rozkurcz mięśni gładkich, bez działania cholinolitycznego
40–80 mg	Iv powoli w kolce; maks. 240 mg na dobę
Leżąco	Szybkie iv może wywołać spadek ciśnienia
EKG, aorta, ciąża	Wyklucz groźne przyczyny bólu przed „kolką”
Siarczyny	Uczulenie i astma; lewodopa słabiej działa

Źródła: ChPL No-Spa roztwór do wstrzykiwań · rozporządzenie MZ z 22.06.2023 r.